

SPIS TREŚCI

Przedmowa	5
<i>Monika Gajewska</i> : Epidemia dżumy w Rzeczypospolitej w świetle XVI–XVII-wiecznych traktatów medycznych i zielników. Profilaktyka indywidualna	9
I. Uwagi wstępne	9
II. Przed nadejściem epidemii.	14
III. Profilaktyka indywidualna w czasie epidemii	20
<i>Monika Maludzińska</i> : Choroby weneryczne na ziemiach polskich w XVI wieku w świetle „Przymiotu” Wojciecha Oczki	51
I. Wstęp	51
II. Poglądy na istotę chorób wenerycznych; drogi zarażenia	53
III. Określenie nazwy	54
IV. Pochodzenie chorób wenerycznych	54
V. Definicja chorób wenerycznych.	56
VI. Ofiary chorób wenerycznych	57
VII. Drogi zarażenia	58
VIII. Czynniki sprzyjające rozprzestrzenianiu się chorób wenerycznych	60
IX. Objawy chorób wenerycznych	62
X. Rozpoznanie chorób wenerycznych.	62
XI. Objawy kily.	65
XII. Objawy kily wrodzonej	76
XIII. Leczenie chorób wenerycznych	77
XIV. Warunki sprzyjające leczeniu chorób wenerycznych	78
XV. Czynniki wpływające na powodzenie terapii.	78
XVI. Znaczenie etyki lekarskiej w terapii.	81
XVII. Leczenie kily.	82
XVIII. Środki pochodzenia roślinnego.	83
XIX. Środki pochodzenia chemicznego	85
XX. Kąpiele lecznicze	93
XXI. Surowce pochodzenia zwierzęcego	94
XXII. Inne metody	95
XXIII. Przyczyny niepowodzenia terapii.	96
XXIV. Zakończenie.	97
<i>Marcin Waracki</i> : Dentystyka w Rzeczypospolitej XVI–XVIII wieku w świetle zielników i poradników medycznych.	103
I. Histogeneza, anatomia, morfologia i funkcje zębów.	104
II. Ząbkowanie	107

III. Higiena jamy ustnej	117
IV. Choroby zębów i sposoby ich leczenia	129
V. Usuwanie zębów.	144
VI. Święta Apollonia — patronka cierpiących na choroby zębów i dentystów	159
<i>Elżbieta Nowosielska: Szkorbut w Rzeczypospolitej XVII i XVIII wieku . . . . .</i>	<i>185</i>
I. Wstęp	185
II. Występowanie choroby w Rzeczypospolitej.	189
III. Szkorbut w oczach współczesnych	204
IV. Jak leczyć skorbut?.	212
V. Zakończenie	230
<i>Aleksandra Wieniawska: Choroby układu oddechowego w polskich osiemnastowiecznych poradnikach medycznych. Diagnozowanie, przebieg i leczenie . . . . .</i>	<i>233</i>
I. Wstęp	233
II. Stan medycyny i literatura medyczna	233
III. Choroby układu oddechowego. Podział, diagnostyka, przyczyny, objawy	239
IV. Leki, ich podział i skład	251
V. Metoda humoralna, metoda sympatyczna, wiara w magię i panaceum.	265
VI. Zakończenie	275
Terminy medycyny osiemnastowiecznej pojawiające się w tekście	278
<i>Bożena Zaborowska: Pomoc przy porodach w Rzeczypospolitej w epoce nowożytnej w świetle zielników i poradników medycznych. . . . .</i>	<i>279</i>
<i>Beata Klukowska: Higiena dziecka i choroby wieku dziecięcego na ziemiach polskich w świetle osiemnastowiecznych poradników medycznych . . . . .</i>	<i>313</i>
I. Uwagi wstępne	313
II. Higiena	315
III. Choroby	319
IV. Zakończenie	348